

Vänsterpress om Grekland – juni 2015

Krisen i Grekland närmar sig ett avgörande. Förhandlingarna med ”trojkan” har brutit samman och den 5 juli ska det hållas en folkomröstning där grekerna får ta ställning till långgivarnas bud.

För tidigare artikelsamlingar om Grekland efter valet i januari i år, se [Vänsterpress om Grekland i början av februari 2015](#), [Vänsterpress om Grekland i slutet av februari 2015](#), [Vänsterpress om Grekland i början av mars 2015](#) och [Vänsterpress om Grekland – mars-april 2015](#). Se även intervjun [Den andra grekiska vänstern](#).

MF 30/6 2015 / Kompletterad 1/7

Innehåll

Avanti	1
<i>Greklands folkomröstning: avvisa ultimatum, bryt med kapitalismen</i>	1
<i>Grekland: "Ta bankerna och makten från utpressarna!"</i>	4
Flamman	5
<i>Inte mer åtstramningar!</i>	5
<i>Kampen om Europa</i>	6
Internationalen	6
<i>Ett grekiskt drama där slutet ännu inte är skrivet</i>	6
<i>Grekland behöver internationellt stöd och folklig mobilisering</i>	7
Offensiv	8
<i>Avgörandet nära i Grekland: Syriza måste kasta ut Trojkan</i>	8
<i>Nedräkning för Grekland</i>	9
Nätverket för Grekland	10
<i>Tal av Alexis Tsipras efter förhandlingsammansättningen</i>	10

Avanti

Greklands folkomröstning: avvisa ultimatum, bryt med kapitalismen

Jorge Martin

Avanti 27/6 2015

För ett par timmar sedan sade den grekiska premiärministern Tsipras i ett tv-sänt tal till nationen, att han kommer att kalla till en folkomröstning den 5 juli om trojkans senaste ultimatum. Detta utgör ett kvalitativt nytt steg i den grekiska krisen, ett som kan släppa lös massans samlade ilska mot att konstant bli förnedrade av trojkan.

Tsipras använde mycket starka ord i sitt tal:

”De har bett den grekiska regeringen att gå med på ett avtal som skapar en ny ohållbar börda för det grekiska folket, och som underminerar den grekiska ekonomins och samhällets återhämtning, ett förslag som inte bara förevigar tillståndet av osäkerhet utan också ytterligare förstärker den sociala ojämlikheten.

Institutionernas förslag innehåller: åtgärder som innebär ytterligare avreglering av arbetsmarknaden, försämringar av pensionerna, ytterligare minskningar av lönerna i offentlig sektor och en höjd moms på mat, restauranger och turism, medan man avskaffar skattelättnaderna för de grekiska öarna.

Dessa förslag är ett direkt brott mot de europeiska sociala och grundläggande rättigheterna: de visar att i frågor om arbete, jämlikhet och värdighet, är vissa av våra partners och institutioners mål inte ett genomförbart och gynnsamt avtal för alla parter, utan förnedringen av hela det grekiska folket.”

För att förstå hur vi kommit hit måste vi gå till början av denna vecka. Vi förklarade då på Marxist.com att den grekiska regeringen gett ett förslag till trojkan* som innehöll många åtgärder som bröt mot många av regeringens egna ”röda linjer”, som inte skulle få överträdas. Det var ett paket på 8 miljarder euro som innehöll allvarliga indirekta nedskärningar av pensionerna, momshöjningar och också ett visst mått av höjd skatt på kapitalisterna.

IMF svarade på ett mycket provokativt sätt, med ett motförslag som i princip lade hela bördan för detta paket på 8 miljarder euro på arbetande människors axlar genom att kräva ytterligare och snabbare minskning av pensionerna, högre momssatser, och mycket mindre skatt på företag. Detta motförslag debatterades ingående under en serie av möten. Ståndpunkterna började närma sig varandra, och den grekiska regeringen gav efter ytterligare. När ett avtal verkade vara mycket nära, var den huvudsakliga stötestenen Tysklands och Finlands vägran att erbjuda någon verklig lättnad av skulden i utbyte mot att den grekiska regeringen gick med på alla dessa stränga åtstrammingsåtgärder. Allt som det innehöll var en 5 månaders förlängning av det nuvarande avtalet (memorandumet), vilket gav Grekland tillgång till ytterligare 15 miljarder euro som fanns kvar i den nuvarande bailouten, plus en mindre summa från ECB:s vinster på grekiska obligationer.

Konversationerna bröt samman och ett nytt ultimatum utfärdades av trojkan till den grekiska regeringen. Detta är ett sista erbjudande, sade de, och det är bara att acceptera. Detta avslöjar två aspekter av problemet. Å ena sidan visar det att det inom kapitalismens gränser inte finns någon verklig lösning på den grekiska kapitalismens skuldskris, eftersom det innebär att någon annan måste bära bördan. Å andra sidan står det klart att det också finns ett politiskt mål från trojkans sida, som är att förnedra Syriza-regeringen för att förhindra att detta sprider sig. Om de tillät den grekiska regeringen att framstå som att de genomförde en annan politik än

* Trojkan är ett samlingsnamn för Internationella valutafonden (IMF), Europeiska unionen (EU) och Europeiska centralbanken (ECB). övers. anm.

åtstramningar och nedskärningar, så skulle det snabbt sprida sig till Italien, Portugal, Spanien, Frankrike, Irland, och så vidare.

Tsipras var fullt medveten om att stämningen hemma var på väg att vända väldigt snabbt. Pålitliga Syriza-anhängare uttryckte i mycket skarpa termer sin opposition till de eviga eftergifterna från regeringen. Det fanns ingen garanti för att någon av dessa eftergifter skulle gå igenom i parlamentet, eftersom man inte kunde lita på att Syrizas vänster skulle rösta för dem.

Man försökte sig på en parlamentarisk kupp, där trojkan lutade sig på ledarna för To Potami, Ny demokrati och republikens högerpresident (tillsatt av Syriza), och pratade om behovet av en "bred demokratisk front".

Trojkans omedgörlighet, deras omöjliga krav på hela bördan av paketet skulle falla på arbetare och pensionärer, och deras vägran att diskutera någon meningsfull lättnad av skulden å ena sidan, och den växande oppositionen från massan å den andra, återspeglades på alla nivåer inom Syriza och regeringen. Detta gjorde ett avtal omöjligt. Klasskampen satte på ett förvrängt sätt sitt avtryck på förhandlingarna.

För att förstå vad avsikten är med folkomröstningen, kan vi se till vad ministern för reformering av administrationen Katrougalos sade: "ett nej i folkomröstningen kommer att ge regeringen ett mandat att gå tillbaka till långivarna och söka ett bättre avtal från dem." Detta ses också tydligt i referenserna till europeiska värden i Tsipras avtal. Syrizas ledarskap håller fast vid uppfattningen att det är möjligt att sätta stopp för åtstramningarna genom att få till stånd ett avtal med trojkan. Deras idé med folkomröstningen är inte att få ett bestämt mandat för att bryta med trojkan och åtstramningarna, utan istället att få ett starkare utgångsläge i förhandlingarna.

De skulle förespråka att man accepterade ett par förändringar i deras förslag från den 22 juni, så länge man fick en reell skuldlättnad i utbyte.

Men att kalla till en folkomröstning har satt igång krafter som är bortom regeringens kontroll. Under de senaste dagarna har det varit en växande polarisering i det grekiska samhället, och den samlade känslan av att ha förnedrats av trojkan kommer nu att koka över. Massornas stämning kommer vara sådan att de vill säga: "det räcker! nog med förnedring! nog med eftergifter! dags att kämpa tillbaka!" Det kommer att finnas en verklig entusiasm för ett NEJ, en tydlig nej-röst som knyter an till den grekiska arbetarrörelsens bästa kamptraditioner. Folkomröstningen kan komma att få en stor majoritet mot detta ultimatum. Greklands finansminister Varoufakis nämnde siffran 50 plus 1 som ett tydligt mandat mot avtalet, men folkomröstningen kan resultera i kanske 60, 70 eller till och med 80 procent för nej-sidan. Detta var de siffror som vi såg i stöd för regeringen under de första veckorna efter valet i februari, när den verkade tydligt stå fast mot trojkan.

Det kommer emellertid att bli en massiv skrämselkampanj i de kapitalistiska medierna, som kommer att få detta att framstå som en omröstning där folk måste välja mellan att stanna kvar i euron eller gå igenom ett rent helvete. Folkets inställning har dock hårdnat under de senaste månaderna i fråga om euron. Ja, många tror inte att det är någon lösning att lämna euron, men de avvisar bestämt det "avtalet" som nu erbjuds. De har lärt sig av erfarenhet de katastrofala följder som trojkans åtstramningspaket får. Vad som är värre ändå, är att de har fått svart på vitt att alla uppoffringar och all smärta inte är till någon nytta, i den meningen att de inte ens löser krisen eller frågan om skulden. De kommer inte att kunna hotas så lätt den här gången.

Men detta är ingen vanlig situation. Det kommer inte vara fråga om att regeringen utlyser en folkomröstning, och sedan bedriver en lugn och civiliserad kampanj av argument under en vecka. Inte alls. För det första måste Tsipras få omröstningen godkänd i parlamentet. PASOK-ledaren Venizelos har redan anklagat Tsipras för att genomföra "en kupp"! Vilket skandalöst

hyckleri! Han har använt det faktum att rent tekniskt sett, enligt den grekiska konstitutionen, så kan ingen folkomröstning hållas i en fråga om statsfinanserna, för att uppmana republikens president att inte skriva under papperen för det. Här ser vi vilken betydelse presidenten kan ha, en person som skulle vara ”rent ceremoniell”, och riktigheten i den Kommunistiska Tendensen i Syrizas kritik, när de ifrågasatte det faktum att en högerkandidat hade valts till denna post på förslag från Syriza.

Bortsett från den konstitutionella frågan, är det fortfarande trojkan som håller i plånboken, genom mekanismerna som finns i stabilitetsfonden ELA för att upprätthålla de grekiska bankernas likviditet. Europeiska centralbanken kommer att hålla ett extrainkallat möte på lördag morgon för att besluta om de ska utöka det. Utan det kommer bankerna inte kunna öppna på måndag. Som på Cypern, är detta ett väldigt mäktigt verktyg i trojkans händer för att tvinga en regering till underkastelse.

En annan fråga är återbetalningen av skulden på 1,5 miljarder euro till Internationella valuta-fonden, som ska ske på tisdag den 30 juni. Utan ett avtal eller åtminstone ett medgivande om en förlängning, kommer Grekland inte kunna betala vilket skulle utlösa en statsbankrutt. Alla dessa åtgärder och mer kommer användas för att utpressa grekerna och Syriza-regeringen. Men under dessa förhållanden kommer varje ytterligare provokation bara polarisera situationen ännu mer, och radikalisera de grekiska arbetarna. Vi har definitivt kommit in i ett nytt stadium av den grekiska krisen.

Tsipras tal innehöll en rad hänvisningar till att de har bett Europa om lite andrum: ”Jag har redan informerat Frankrikes president, Tysklands rikskansler och ECB:s ordförande om mitt beslut och imorgon kommer ett brev formellt att be EU:s ledare och institutioner om att utöka det nuvarande programmet under ett par dagar, för att ge det grekiska folket möjlighet att bestämma, fria från påtryckningar och utpressning, enligt kraven i vårt lands konstitution och Europas demokratiska principer.”

Självklart är det rätt att fråga, men det skulle vara ett självmordsuppdrag att lita till den goda viljan hos de institutioner som man just anklagat för utpressning!

Nu är det dags att gå till beslutsam handling. Denna folkomröstning kan man inte kämpa och vinna bara i valurnorna, utan framför allt genom klasskampen på gator, arbetsplatser och bostadsområden. Det har redan sammankallats till demonstrationer idag och på söndag. Dessa bör bli massiva, som en styrkeuppvisning för motståndet mot trojkan.

Regeringen bör omedelbart vidta försvarsåtgärder inklusive att nationalisera hela banksektorn för att förhindra massiva uttag av insatta medel. Regeringen bör också ta över de största kapitalisternas och företagens egendom och tillgångar för att förhindra kapitalflykt. Arbetare bör ockupera sina fabriker och arbetsplatser, öppna bokföringen, och etablera arbetarkontroll och vaksamhet mot sabotage och hamstring.

Den grekiska kapitalistklassen kommer inte att tveka att använda alla medel som står till deras förfogande (legala och illegala). Fackföreningarna bör sammankalla en nationell kongress för arbetarklassen, med delegater valda från arbetsplatser och från arbetarområden för att koordinera kampen och utöva vaksamhet.

Vidare kan inte kampen varken föras eller vinnas enbart på grundval av tanken att man ska utöva påtryckningar på trojkan för att få ett bättre avtal. Denna idé har visat sig fullständigt bankrutt av de senaste 5 månadernas händelser. Vad som krävs är ett tydligt brott med trojkan, genom att skulden avskrivs och att man genomför ett program med djärva socialistiska åtgärder.

Internationellt kommer arbetarrörelsen och revolutionära aktivister ha ett stort ansvar. Vi bör alla diskutera hur vi, under de kommande timmarna och dagarna, kan mobilisera största mängd människor möjligt mot trojkan och till försvar för Greklands arbetande folk. Detta är också vår kamp. Vad som står på spel är inte bara det grekiska folkets utan arbetare över hela Europas öde. Detta är inte en nationell kamp utan en klasskamp. Den största striden är under förberedelse.

**Seger till Greklands arbetande folk. Ned med trojkan. Bryt med kapitalismen.
Internationell solidaritet.**

Översättning av Stefan Kangas.

Grekland: "Ta bankerna och makten från utpressarna!"

Uttalande av Kommunistiska tendensen i Syriza

Avanti 30/6 2015

Att bankerna stängts under en vecka och att man infört en begränsning på kontantuttag markerar en skarp eskalering i terrorkrigföringen bedriven av den "svarta fronten" av trojkan och din kapitalistiska oligarkin mot folket, i syfte att demoralisera och uttömma dess styrka innan folkomröstningen.

I sitt anförande fördömde premiärminister Alexi Tsipras utpressningen av folket och rekommenderade "lugn och stillhet", och uppmuntrade folket att inte drabbas av panik men nämnde inte några konkreta åtgärder för att konfrontera de i praktiken terroristiska planerna från den "svarta fronten". Ansökan om att förlänga ELA-utlåningsprogrammet i några dagar för att hålla bankerna öppna, visar att regeringen inte har förstått att trojkan nu utkämpar ett smutsigt krig och inte är på ett givmilt humör.

Nu är det regeringens uppgift att vrida kontrollen över bankerna bort från trojkans och den styrande grekiska härskande klassens händer. Så länge som bankerna förblir i trojkans och den grekiska härskande klassens händer är löner, pensioner och småsparares tillgångar inte säkra och fungerar som en snara runt folkets hals, som ständigt dras åt, vilket förhindrar alla möjligheter för att folkets vilja fritt ska komma till uttryck i folkomröstningen.

Det är därför av avgörande betydelse att hela banksystemet nationaliseras så snabbt som lagen ger möjlighet till. Regeringen måste nu fortsätta med att bilda av en enda förenad statsbank administrerad inte enbart utav regeringens representanter, utan även av delegater tillsatta av anställda i banksektorn och folkets och arbetarnas olika massorganisationer. Detta för att upprätta ett transparent banksystem som fungerar på ett socialt fördelaktigt sätt, detta i motsats till det nuvarande styret som är profitstyrt, icketransparent och korrupt.

Det avgörande steget att nationalisera bankerna aktualiserar dock det brådskande behovet att vidta ytterligare radikala åtgärder. Bankerna har blivit tungt skuldsatta till trojkan. En skuld som det grekiska folket har blivit tvingade att bära i formen av offentlig skuld. För att rehabilitera dem måste denna skuld avskrivas. Därför måste nationaliseringen av bankerna medföljas av en unilateral avskrivning av den "avskryvbara och illegala" offentliga skulden, som den nyligen benämndes i rapporten från parlamentets sanningskommission.

Dessutom, för att trygga säkerheten hos små och mellanstora sparares insättningar, mot bakgrund av upphörandet av ECB:s kreditlinje till bankerna, måste storföretagens kolossala konton ställas under statens och samhällets kontroll, och staten bör ta ansvar för att se till att de anställdas löner betalas ut. Således blir det nödvändigt att vid sidan av nationaliseringen av banksystemet nationalisera alla stora företag med bankkonton i landet.

Den nödvändiga uppgiften att ta banksystemet bort från dem som utpressar folket och till samhällets händer visar följaktligen på nödvändigheten av att genomföra en mångsidigt och övergripande program för en brytning med trojkans och kapitalets ekonomiska makt i landet. *Kommunistiska tendensen i Syriza* har utformat ett sånt program för socialistisk brytning. Detta är ett program som kombinerar åtgärderna i Syrizas valprogram med de antikapitalistiska åtgärder som är nödvändiga för att säkra tillräckliga finansiella resurser. Genomförandet av ett sådant program bör starta omedelbart.

Detta är det enda effektiva svaret till trojkans och kapitalistoligarkins terrorkrigföring mot folket, och för att försäkra rätten till ett fritt och demokratiskt uttryck för folket åsikt i folkomröstningen såväl som för att skapa de nödvändiga förhållandena för ett avgörande ”Nej” i omröstningen.

Syrizas ledarskap är förpliktigt att lägga fram en sådan politisk och programmatisk handlingsplan inför folket, som kommer att försäkra seger, och regeringen borde börja genomföra den idag. Samtidigt bör regeringen avbryta alla ansträngningar och diskussioner mot fortsatta ”förhandlingar” med utpressarna, och göra ett upprop till Europas arbetare att mobilisera ihärdig solidaritet med Greklands arbetande folk, och sammankalla en alleuropeisk konferens i Aten för alla arbetarklassens och folkets massorganisationer, för att koordinera kampen mot åtstramningspolitik och finansiell terrorism.

Vi är redan indragna i ett hårt klasskrig som har förklarats mot den överväldigande majoriteten av den ”svarta fronten” bestående av trojkan och Greklands oligarki. Krig vinnas inte med ”lugn” utan av stridbarhet och en verklig plan. En segerrik kamp mot den rädsla som den ”svarta fronten” försöker sprida hos folket kräver massaktion med början idag. Fackföreningarna och Syriza bör organisera dagliga massdemonstrationer i alla små och stora städer och bör kalla till samlingar i alla bostadsområden och på alla arbetsplatser. Stridskommittéer bör väljas på dessa samlingar för att koordinera en organiserad kamp mot den "svarta frontens" ekonomiska krigföringen på nationell nivå.

Detta är den enda vägen till seger!

Översättning av Stefan Kangas.

Flamman

Inte mer åtstramningar!

Anne-Li Lehnberg

Flamman 25/6 2015

Förhandlingarna mellan Grekland och EU fortsätter. Vad som händer nu är i skrivande stund oklart. Grekland har lämnat ett förslag som EU, Europeiska centralbanken och IMF just nu granskar och väntas komma med besked om i slutet av veckan. Men flera ledande företrädare för Syriza har redan kritiserat det för att vara en fortsättning på den inslagna svältvägen.

”Denna åtgärdslista kan inte gå igenom i parlamentet”, har till exempel vice talman Alexis Mitropoulos tidigare sagt.

Det räcker att tolv ledamöter av majoritetens 162 i Greklands parlament röstar mot ett förslag för att Syrizaregeringen ska fällas. En överenskommelse skulle troligen gå igenom ändå, då stora delar av oppositionen skulle rösta för den. Men regeringen skulle inte längre ha majoritet för sina förslag och kunna tvingas utlysa nyval.

Det framställs ofta som en katastrof om Grekland skulle lämna eurosamarbetet. Men det behöver det inte vara. Eller rättare sagt, det skulle vara en enorm knäck för EU och eurosam-

arbetet, i synnerhet som det blåser EU-kritiska vindar i resten av Europa. Men för Grekland skulle det på sikt kunna bli en ny start. Den finske finansmannen och euroskeptikern Stefan Törnqvist tror tvärtom att ett euroutråde skulle vara det bästa för Grekland på år och dag.

Oavsett vad som händer vore det förödande om en grekisk vänsterregering nu driver igenom mer åtstramningspolitik. Samtidigt som marginaliserade KKE och nazistiska Gyllene Gryning då blir de enda politiska krafterna i Grekland som motsätter sig de senaste årens inslagna politik.

Kampen om Europa

Jonas Thunberg

Flamman 30/6 2015

Den grekiska regeringens beslut om folkomröstning är modigt och demokratiskt.

Den grekiska regeringen har utlyst en folkomröstning för att besluta om landet ska acceptera trojkans bud med fortsatt massiv nedskärningspolitik i utbyte mot nya stödmiljarder. Det är en modig och demokratisk linje. De som i den svenska debatten vänder sig emot att folket ska besluta om en sådan ödesfråga borde fundera på vem de tycker ska få bestämma det grekiska folkets öde.

Syrizaregeringen vill också ta itu med både korruptionen och klassen av skattefrälse i landet men tvingas i stället endast åka i skytteltrafik till Bryssel för att hålla landet flytande. I den politiska debatten verkar alltför få se det uppenbara: det är fel på hela systemet.

De båda Nobelpristagarna i ekonomi, Joseph Stiglitz och Paul Krugman, matar i dagarna ut artiklar på temat att grekerna borde rösta nej till trojkans bud, samtidigt som *Expressens* ledarsida kallar Greklands valda regeringen för clown. Åtstramningen fungerar inte. Lettland lyfts fram som framgångskoncept men landets skulder har pressats ned till priset av en fattigdom så stor att en kvarts miljon invånare, tio procent av befolkningen, har utvandrat. Arbetslösheten har halverats med hjälp av att man har tvingat utfattiga letter att jobba i låglönesektorn i andra EU-länder.

Så länge som EU inte ändrar den ekonomiska politiken finns ingen lösning av krisen. Den är själva problemet. Om det inte börjar satsas på investeringar istället för nedskärningar finns Greklands framtid bara utanför euron, med möjlighet till devalvering och nystart. Så kunde regeringen på Island efter krisen göra inhemska varor och tjänster billigare i förhållande till utländska och därmed få en bättre bytesbalans.

Tidningen *The Guardian* berättade i veckan att bara tio procent av de stödmiljarder som hittills har betalats ut har gått till den grekiska regeringen. Resten har gått direkt till de banker som har lånat ut pengar. Men den svenska högern bara fortsätter att gå på med sitt snack gynnsamma grekiska pensioner och korruption. Som om omvärlden inte existerar och som om åtstramningspolitiken skulle ha fungerat. Det har den inte: om nu inte avgrundslig fattigdom, utvandring och enorma klassklyftor är målet för politiken.

Internationalen

Ett grekiskt drama där slutet ännu inte är skrivet

Ledare

Internationalen 25/6 2015

Det fanns aldrig utrymme för några förhandlingar. Trojkans mål har legat fast från start; total underkastelse är enda vägen för Grekland

Låt oss först och främst vara på det klara med att det inte finns några moraliska perspektiv som förklarar den politiska rävsax som Grekland befinner sig i. Skuldkommissionen som grundligt utrett hur den grekiska skuldkrisen utvecklats visar med all tydlighet att Greklands ekonomiska situation, trots korruption och klientelism, vid finanskrisens start 2008 inte skilde sig nämnvärt från krisdrabbade länder som Irland, Spanien och USA. Det var först när bankerna skulle räddas från kollaps som den offentliga skuldsättningen exploderade. Från IMF-håll har desinformation och politisk vinkling av skuldkrisen varit en aktiv strategi från start.

Idag kan till och med Anders Borg erkänna vilket högt pris Grekland får betala och argumenterar för att det måste göras skuldnedskrivningar för att situationen skall kunna räddas. Det är lätt att säga nu när Borg inte längre är finansminister och inget uttalande förpliktigar.

Först och främst måste alla som stödjer och hoppas på den grekiska vänstern inse att det inte finns några objektivt riktiga vägar framåt. Sådana uppenbarar sig endast i efterhand, om de alls gör det. Vad varje vänsterrörelse som når makt står inför är hypoteser, aningar – och löften gjorda till de väljare och gräsrotter, som burit upp hela projektet. Det är dock på löftena och förhoppningarna som en progressiv rörelse vilar och av allt att döma är förhandlingar med trojkan, såsom de sett ut denna vår, inget annat än en utdragen reträtt från allt vad vallöften och framsteg heter.

Kanske återstår ett brott med euron som enda möjlighet. Så argumenterar i alla fall Stathis Kouvelakis från Syrizas vänsterflygel. Valet ligger idag, menar han, mellan en osäker framtid utanför det så kallade eurosamarbetet eller en långsam död inom detsamma. Den som frågar Anders Borg får det diametralt motsatta svaret och hur illa det än låter har han en poäng; idag finns ingen ekonomisk motpol till den globala kapitalismen. Ett litet land, avskuret från den europeiska marknaden, har inte många allierade att vända sig till. Dessutom återkommer alltid löftet till väljarna – den grekiska regeringen saknar folkligt stöd för ett aktivt brott med euron. Svaret tycks finnas i skuldkommissionens utredning. Den är ett vapen för den grekiska regeringen att hitta nya fotfästen i förhandlingarna med trojkan. Fler nedskärningar är inte möjliga att genomföra och en revision av skulden är det enda rimliga, på kort sikt innebär det att regeringen måste vägra betala. Kanske leder det till en uteslutning ur eurozonen, men det sker i så fall inte på Syrizas initiativ.

Situationen erbjuder inte mycket till ljusning för Syriza och det grekiska folket, men det finns några tydliga återvändsgränder och några uppenbara riktlinjer – från vår socialistiska rörelse tar det sig uttryck som en kamratlig vädjan – våga hålla fast vid era principer! Ingen vet om det leder till seger, men att föra borgerlig politik under rött flagg kommer tveklöst leda till förlust.

Grekland behöver internationellt stöd och folklig mobilisering

Per Leander

Internationalen 25/6 2015

I juli arrangerar Socialistiska Partiet ett sommarläger som bygger vidare på vinterns Rött forum. Syftet är att samla vänstern och arbetarrörelsen till diskussion om hur man ska möta aktuella utmaningar och göra vänstern mera slagkraftig i svensk politik.

En av de internationella gästerna är Dimos Papadatos, som sitter i ledningen för grekiska Syriza. Dimos kommer direkt från kampen och debatterna i det land i Europa där Rött forumets tema ”Vänstern vid makten” är som mest aktuellt. Han har därför unika erfarenheter och insikter att dela med sig av till sommarlägrets deltagare.

Nyligen har den kommission, som tillsattes på grekiska parlamentets uppdrag för att granska landets stadsskuld kommit fram till att skulden är illegitim och omoralisk och därför inte ska belasta det grekiska folket. Motsättningarna mellan Trojkan och den grekiska vänsterregeringen har därmed satts på sin spets och Syriza och de folkliga rörelserna i Grekland står inför ett viktigt prov.

I en intervju med tidningen *Left Flank* tidigare i år, sa Dimos Papadatos att det viktigaste inte är att Grekland kan presentera goda förhandlare i kampen mot Trojkan, utan att man kan fortsätta mobilisera folkrörelserna som en stark kraft för att backa upp förhandlingarna.

På frågan från *Left Flank* om vad vänstern kan göra internationellt för att stödja Grekland, svarade Dimos Papadatos:

– Jag antar att det gamla svaret om att störta makten där ni själva är, fortfarande är relevant. Det är kärnan i solidaritetsfrågan. Men det betyder inte att man ska nationalisera kampen. Ett problem inom vänstern tycker jag är att man anser att det är internationalism när man gör något speciellt för en annan kamp utomlands. Men man ser inte parallellerna med kampen där och den egna inhemska kampen. På samma sätt missar man ofta att internationalisera diskussionen och taktiken när man kämpar för en nationell politiska eller social fråga där hemma.

I en annan aktuell intervju i tidningen *Jacobin*, diskuterar Dimos Papadatos hotet från fascismen i Grekland, och säger att nazistiska Gyllene Gryning ännu är långt ifrån besegrade.

– Så länge som Syriza fortsätter att bekämpa nedskärningarna kommer det nynazistiska hotet att vara svagt. Men det här är inte slutet för Gyllene Gryning och högerextremismen i Europa, säger han och varnar för hur borgarklassen i alla länder blir mer och mer tolerant mot högerextrema och rasistiska partier.

Offensiv

Avgörandet nära i Grekland: Syriza måste kasta ut Trojkan

Redaktionen

Offensiv 17/6 2015

Trojkans hårdnande stryptag runt Grekland resulterade under den gångna helgen i att krisen tog en ny dramatisk vändning efter att förhandlingarna bröt samman. Det åtminstone för tillfället rådande dödläget i förhandlingarna kan följas av att Grekland tvingas göra statsbankrutt och överge euron. Nya förhandlingar väntas dock för att om möjligt vinna tid och förhindra en "Grexit" (Greklands utträde ur eurozonen).

Efter nära fem månaders resultatlösa förhandlingar och söndagens sammanbrott håller tiden på att rinna ut för en överenskommelse mellan Trojkan – EU, Europeiska centralbanken (ECB) och Internationella valutafonden (IMF) – och Syrizaregeringen. EU-regeringarna, storbankerna och "marknaden" har nu börjat förbereda sig för en "Grexit". Det finns ett stort inslag av önsketänkande i alla profetior om att effekterna av att Grekland överger euron blir begränsade. Men bakom den glättade fasaden finns en djup oro, vilket Österrikes socialdemokratiska förbundskansler (statsminister) Werner Faymann gav exempel på i tisdags: "Jag kan bara skyndsamt varna för en grekisk exit från euron. Det skulle utlösa en jordbävning i Europa och frigöra förödande sociala konsekvenser i Grekland".

En "Grexit" skulle kunna starta en revolutionär utveckling i Grekland, lik den som ägde rum när Argentina ställde in betalningarna och övergav kopplingen till USA-dollar år 2001-2002. Ett grekiskt utträde skulle leverera ett hårt slag mot EU/EMU och dess högerpolitik.

Syrizaregeringens vacklan och långtgående eftergifter till Trojkan, som nu benämns som ”institutionerna” och ”marknaden”, har bara resulterat i att snaran runt halsen dragits åt än mer. Samtidigt har kapital flödat ur Grekland och landets banker har tömts på kontanter. Den grekiska ekonomin har vidare börjat krympa igen efter några månader av svag tillväxt i fjol.

Trojkans och de finansiella marknadernas utpressning har tömt statskassan och landets myndigheter har sedan månader tillbaka ställt in betalningarna. Trojkan räknar kallt med att bristen på pengar till pensioner och offentliganställdas löner i slutet av juni ska tvinga regeringen på knä.

Trojkans nödlån till Grekland sedan år 2010 har aldrig varit något annat än pengar som direkt har gått till olika långgivare. Syftet har varit att rädda europeiska storbanker – inte att rädda Grekland. Den grekiska regeringen har reducerats till en mellanhand, som endast förmedlar pengar enligt beslut som fattats av Trojkan. De senaste två åren har inte en cent av nödlånen gått till statens löpande utgifter. Dessutom används Trojkans nödlån som ett medel för politisk utpressning – utan nedskärningar, inga pengar.

Nödlånen löper ut den sista juni, men Trojkan håller inne den kvarvarande utbetalningen på 7,2 miljarder euro (66,2 miljarder kronor) för att pressa fram ytterligare nedskärningar i pensionerna och fler avskedanden av offentliganställda. ”Det är värt att notera att de pengar som trojkan ska släppa loss, 7,2 miljarder euro, enbart ska gå till att betala räntor och förfallande lån och inte till att täcka några underskott i den grekiska statens finanser”, som Per Lindvall på SvD Näringsliv påpekade i tisdags den 16 juni.

Till det ska läggas att Trojkan kräver att Grekland ska göra nedskärningar på ytterligare 1,8 miljarder euro (16,5 miljarder kronor) under resten av året. Det betyder fortsatt kris och att den redan svåra humanitära situationen förvärras.

Efter att storbankerna har lösts ut har Trojkan blivit Greklands huvudsakliga gäldenär. Den största skulden har Grekland till EU-regeringar och EU-institutioner, men man har också en skuld till ECB och IMF på 50 miljarder kronor med kort återbetalningstid. Den 20 juni ska Grekland betala 1,6 miljarder euro (14,7 miljarder kronor) till IMF och senare 3,5 miljarder euro (32,2 miljarder kronor) till ECB.

Dessa och andra lån kan inte betalas. Syrizaregeringen måste vägra att betala lånen, införa valuta- och kapitalkontroll och förstatta banker och storföretag samt vädja om stöd från arbetare i resten av Europa. Om Syrizaregeringen ska kunna genomföra sina vallöften krävs Grekland kastar av sig EU:s och eurons tvångströja och att massorna mobiliseras till kamp för att avskaffa kapitalismen. Hittills har dock inte Syrizaregeringen gjort något för att förbereda massorna för en sådan strid. Det i sin tur öppnar för en sista sekunden-uppgörelse med Trojkan.

Gör Syrizaregeringen upp med Trojkan skriver man också under på att man överger sina vallöften och att man blir ännu en regering som sviker massornas förhoppning. Sviker Syriza i avgörandets stund kommer djup besvikelse och missmod att följa. Ett svek skulle också betyda Syrizas splittring och snabba urartning.

Nedräkning för Grekland

Ledare

Offensiv 24/6 2015

När detta skrivs (tisdag den 23 juni) tycks en uppgörelse mellan Greklands Syriza-ledda regering och Trojkan (EU, Europeiska centralbanken ECB och Internationella valuta-fonden IMF) vara nära. Detta efter att den grekiska regeringen har presenterat en ny

sparplan med nedskärningar och skatthöjningar på totalt 8 miljarder euro (74 miljarder kronor) under perioden 2015-2016.

Den föreslagna sparplanen innehåller bland annat svekfulla försämringar av pensionerna. Redan i år blir det svårare att gå i förtidspension. Vidare ska pensionsåldern höjas och stödet till de sämst ställda pensionärerna (ekas) kommer att fasas ut.

Men ännu har EU-ledarna inte gett något i utbyte till den grekiska regeringens eftergifter. Det kan därför inte uteslutas att de kommande dagarnas förhandlingar bryter samman och att Grekland tvingas ställa in betalningarna samt lämna eurozonen (Grexit).

Syriza:s svek och reträtter har dock ökat sannolikheten för en uppgörelse. Världens aktiebörser och finansmarknader började redan i måndags att ”fira” att ett avtal är på väg. Enligt EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker ”kommer det ett slutgiltigt avtal under veckan”.

Efter Syriza:s valseger inledde Trojkan, understödd av finansmarknaderna, ett regelrätt krig för att omintetgöra genomförandet av den nya regeringens löften. Trojkan ville statuera ett varnande exempel och visa vem som bestämmer. Syriza:s ledning hade varken förberett sina medlemmar eller sina väljare för den utpressning som man utsattes för. Samtidigt ledde den giftiga kombinationen av korrupt kapitalism och effekterna av Trojkans högerpolitik till att ekonomin fortsatte att krympa, växande skuldberg och bankkras.

Att i det läget, som Syrizaregeringen gjorde, envist hävda att Grekland skulle betala sina skulder och bli kvar i euron var som att måla in sig i ett hörn.

Skulle Syrizaregeringen kunna införa sina vallöften krävdes maningar till masskamp och internationellt stöd för ett krisprogram innehållande en vägran att betala lånen, kapital- och valutakontroll samt ett förstatligande av banker och storföretag. Det, tillsammans med bygget av demokratiska kommittéer som kan utgöra embryot till en ny statsmakt, skulle göra att Grekland kan kasta av sig eurons och kapitalismens tvångströja.

Självfallet skulle det inte vara fel att gå in i förhandlingar för att ge tid till förberedelser för den kamp som krävs. Men Syriza såg inte förhandlingarna som ett medel för att avslöja motståndarna och få tid till att bygga upp ett fastare stöd, vilket stadigt försvagade regeringens ställning vid förhandlingsbordet.

Även om det blir en uppgörelse väntar nya kriser. Det kommer inte att dröja länge innan Trojkan reser krav på nya nedskärningar i utbyte mot smärre eftergifter och/eller viss skuldavskrivning.

I vilket fall är inte sista ordet sagt. Om vänstern inom och utanför Syriza, efter att först ha röstat nej till uppgörelsen i parlamentet, kan organisera ett motstånd på gatorna, arbetsplatserna och bostadskvarteren skapas förutsättningar för en fortsatt kamp mot åtstramningspolitiken. Det i sin tur kan lägga grunden för bygget av ett revolutionärt socialistiskt massparti som kan rädda Grekland undan en fortsatt humanitär katastrof.

Nätverket för Grekland

Tal av Alexis Tsipras efter förhandlingssammanbrottet

Talet hölls i Aten, 27 juni 2015

Grekiska medborgare,

Under de senaste sex månaderna har den grekiska regeringen utkämpat en strid under kvävande ekonomiska förhållanden som inte kan jämföras med något tidigare, för att genomföra det uppdrag som vi fick från er den 25 januari.

Uppdraget har varit att förhandla med våra partners för att få ett slut på åtstramningsprogrammet, för att välstånd och social rättvisa ska komma tillbaka till vårt land igen. För en hållbar överenskommelse som kan respektera såväl demokratin som de gemensamma europeiska reglerna och som kan leda till att vi till slut kommer ut ur krisen.

Under förhandlingarna blev vi gång på gång ombudda att genomföra den memorandapolitik som de tidigare regeringarna hade undertecknat, trots att det grekiska folket tydligt och klart fördömde denna politik i det senaste valet.

Aldrig någonsin övervägde vi att ge upp – inte för ett ögonblick att svika ert förtroende.

Efter fem månaders tuffa förhandlingar lade dessvärre våra partners fram ett ultimatum på mötet i Eurogruppen i förgår, ett ultimatum till den grekiska demokratin och det grekiska folket.

Ett ultimatum som står i strid med Europas grundläggande principer och värderingar, med värderingarna i vårt gemensamma europeiska projekt.

Den grekiska regeringen blev ombedd att acceptera ett förslag som skulle lägga omöjliga bördor på det grekiska folkets skuldror, och som skulle underminera den grekiska ekonomin och samhället från att återhämta sig. Inte bara genom att hålla igång osäkerheten utan också genom att ytterligare stegra den sociala ojämlikheten.

Institutionernas förslag inkluderar åtgärder som ytterligare ska avreglera arbetsmarknaden, ytterligare sänka pensionerna och de offentligt anställdas löner – liksom öka skatten på mat, restauranger och turism samtidigt som skattelättnaderna för de grekiska öarna tas bort.

Dessa förslag – som direkt strider mot europeiska regler och den grundläggande rätten till arbete, jämlikhet och värdighet – bevisar att vissa av våra partners och medlemmar i

institutionerna inte är intresserade av någon överenskommelse som är hållbar och förmånlig för alla parter, utan i stället bara vill förödmjuka hela det grekiska folket.

Dessa förslag illustrerar framför allt hur IMF insisterar på hårda och bestraffande åtstrammingsåtgärder.

Nu är tiden inne för de ledande europeiska makterna att ta tillfället och ta initiativet att en gång för alla få ett slut på den grekiska skuldkrisen, en kris som också påverkar andra länder i Europa och som hotar själva framtiden för den europeiska integrationen.

Grekiska medborgare,

Vi står inför ett historiskt ansvar att säkerställa att det grekiska folkets kamp och uppoffringar inte har varit förgäves, och att stärka demokratin och den nationella suveräniteten. Detta tunga ansvar måste vi bära.

Vårt ansvar är vårt lands framtid.

Ansvaret kräver att vi besvarar detta ultimatum utifrån det grekiska folkets suveräna vilja.

Tidigare i kväll sammankallades den grekiska regeringen och jag föreslog att det ska hålla en folkomröstning så att folket kan bestämma.

Mitt förslag var enhälligt accepterat.

I morgon kommer parlamentet att hålla ett extraordinärt möte för att godkänna regeringens förslag om en folkomröstning nästa söndag den 5 juli. Frågan på röstsedeln kommer att vara om institutionernas förslag ska godtas eller avslås.

Jag har redan informerat den franska presidenten, den tyska kanslern och ordföranden i Europeiska centralbanken om mitt beslut. Vidare ska jag i morgon skriftligen be om en kort förlängning av programmet från EU och institutionerna, så att det grekiska folket får möjlighet att bestämma fritt och utan påtryckningar och utpressning, såsom följer av vårt lands konstitution och den europeiska demokratiska traditionen.

Grekiska medborgare,

Jag uppmanar er att bestämma – suveränt och med den värdighet som den grekiska historien kräver – om vi ska acceptera det utpressarultimat som begär strikt och förödmjukande åtstramning utan något slut, och utan någon utsikt att någonsin igen stå på våra egna ben, socialt och finansiellt.

Vi ska besvara auktoritära krav och hård åtstramning med demokrati – lugnt men bestämt.

Grekland, där demokratin föddes, ska sända ett demokratiskt budskap som ska genljuda i Europa och resten av världen.

Jag åtar mig personligen att respektera folkomröstningens resultat, oavsett vad detta blir.

Jag är helt övertygad om att ert val kommer att hedra vårt lands historia och sända ett budskap om värdighet ut i världen.

I dessa kritiska tider måste vi alla komma ihåg att Europa är det gemensamma hemmet för alla dess olika folk. Att i Europa är inte vissa ägare medan andra är gäster.

Grekland är, och kommer att förbli, en integrerad del av Europa – och Europa en integrerad del av Grekland.

Men ett Europa utan demokrati kommer att bli ett Europa utan identitet och utan någon färdriktning.

Jag uppmanar er att handla i nationell enighet och med lugn och fattning, och att göra ett värdigt val.

För oss, för framtida generationer, för den grekiska historien. För vårt lands suveränitet och värdighet.

Översättningen gjord av *Memi Melissaratou-Mattsson* från [Nätverket för Grekland](#)